

Swyddfa dros Reoli Niwclear

Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR) Adroddiad Safle Chwaterol ar gyfer Gorsaf Bŵer Wylfa

Adroddiad ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill - 30 Mehefin 2016

Rhagair

Cyhoeddir yr adroddiad hwn fel rhan o ymrwymiad ONR i drefnu bod gwybodaeth ynghylch gweithgareddau arolygu a rheoleiddio'n perthyn i'r hyn uchod ar gael i'r cyhoedd. Dosbarthir adroddiadau'n chwarterol i aelodau ar gyfer Grŵp Rhanddeiliaid Safle Wylfa a hefyd maent ar gael ar y wefan ONR (<http://www.onr.org.uk/llc/>).

Fel arfer mae arolygwyr ONR yn mynychu cyfarfodydd Grŵp Rhanddeiliaid Safle Wylfa a byddant yn ymateb i unrhyw gwestiynau a godir yno. Dylai unrhyw berson sy'n dymuno gwneud ymholiadau ynghylch materion a gwmpasir gan yr adroddiad hwn gysylltu ag ONR.

TABL CYNNWYS

1	AROLYGIADAU.....	3
2	MATERION ARFEROL.....	3
3	MATERION ANARFEROL.....	4
4	GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL.....	4
5	NEWYDDION GAN ONR.....	5
6	CYSYLLTIADAU.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

1 AROLYGIADAU

1.1 Dyddiadau arolygu

Fe wnaeth yr arolygydd safle ONR arolygiadau ar y dyddiadau dilynol yn ystod y chwarter::

25, 26, 27, 28 a 29 Ebrill 2016
20, 21, 22 a 23 Mehefin 2016

2 MATERION ARFEROL

2.1 Arolygiadau

Gwneir arolygiadau fel rhan o'r broses ar gyfer monitro cydymffurfiad â:

- Yr amodau a atodir gan ONR i'r drwydded safle niwclear a roddwyd o dan Ddeddf Safleoedd Niwclear 1965 (NIA65) (fel y'i diwygiwyd);
- Deddf Ynni 2013
- Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc 1974 (HSA74); a
- Rheoliadau a wnaed o dan HSA74, er enghraifft Rheoliadau Ymbelydriadau Ïoneiddio 1999 (IRR99) a Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999 (MHSWR99).

Mae'r arolygiadau'n golygu monitro gweithredoedd y trwyddedwr ar y safle mewn cysylltiad â digwyddiadau, gweithrediadau, cynnal a chadw, prosiectau, addasiadau, newidiadau achos diogelwch ac unrhyw faterion eraill a allai effeithio ar ddiogelwch. Mae'n ofynnol i'r trwyddedai wneud a gweithredu trefniadau digonol o dan yr amodau a atodir i'r drwydded er mwyn sicrhau cydymffurfiad cyfreithiol. Mae arolygiadau'n ceisio barnu digonolrwydd y trefniadau hyn a'u gweithredu fel ei gilydd.

Yn y cyfnod hwn, roedd arolygiadau o (safle/gorsaf) yn cwmpasu'r dilynol:

- archwilio, cynnal a chadw, arolygu a phrofi;
- rheoli gweithrediadau gan gynnwys rheoli a goruchwyllo;
- addasiadau i offer, cyfarpar ac achosion diogelwch;
- newidiadau sefydliadol;
- rheoli gwastraff ymbelydrol;

Yn gyffredinol, fe wnaeth ONR farnu bod y trefniadau oedd wedi'u gwneud a'u gweithredu gan y safle mewn ymateb i ofynion diogelwch yn ddigonol yn y meysydd a arolygwyd. Fodd bynnag, lle ystyriwyd bod angen gwelliannau, fe wnaeth y trwyddedai ymrwymadau boddhaol i drafod y problemau, a bydd yr arolygydd safle'n monitro cynnydd yn ystod ymweliadau'r dyfodol. Lle bydd angen, bydd ONR yn cymryd camau gorfodi rheoleiddiol ffurfiol i sicrhau y gweithredir mesurau unioni yn ôl amserlenni rhesymol ymarferol.

2.2 Gwaith arall

Fe wnaeth yr arolygydd safle fynychu'r cyfarfod cydgysylltu rheoleiddiol chwarterol. Mae'r cyfarfod yn canolbwyntio ar adolygu meysydd o ddiddordeb rheoleiddiol a gweithredol a rennir â golwg ar sicrhau dealltwriaeth a disgwyliadau cyffredin ar draws yr holl sefydliadau er mwyn darparu canlyniadau llwyddiannus. Mynychwyd y cyfarfod gan reoleiddwyr o Gyfoeth Naturiol Cymru, Asiantaeth yr Amgylchedd ac ONR ac aelodau tîm rheoli Wylfa. Ni wnaeth unrhyw faterion arwyddocaol godi yn ystod y cyfarfod.

Fel rhan o'n gwaith parhaol i sicrhau diogelwch y cyhoedd os bydd digwyddiad annhebygol o argyfwng niwclear, mae ONR wedi cwblhau'r penderfyniad ardal gynllunio argyfwng ar gyfer ardal adolygedig o gwmpas Wylfa.

Wrth i'r orsaf stopio cynhyrchu fis Rhagfyr diwethaf, mae asesiad ONR o'r peryglon ymbelydredd ar y safle a'r risgiau maent yn eu cyflwyno i'r cyhoedd yn nodi bod y risg gyffredinol wedi gostwng erbyn hyn ers i'r ardal gynllunio argyfwng oddi ar y safle gael ei diffinio yn 2001/02.

Fodd bynnag, mae'n amlwg bod angen cynllunio argyfwng oddi ar y safle o hyd am argyfwng ymbelydredd y gellir ei ragweld yn rhesymol, a mae penderfyniad ein tîm Parodrwydd ac Ymateb Argyfwng (EP&R) o faint yr ardal a'r nifer o bobl y tu mewn iddi wedi cynyddu rywfaint gan ein bod wedi gweithredu ein hegwyddorion adolygedig ar gyfer penderfyniadau. Y canlyniad, gan ymgorffori diogelwch gwell i'r cyhoedd, yw ardal gynllunio argyfwng oddi ar y safle REPIIR adolygedig sydd erbyn hyn yn mynnu ar ystyriaeth o'r holl boblogaeth yn byw neu'n gweithio ym mhentrefi Treglele a Chemaes gerllaw.

3 MATERION ANARFEROL

Mae'n ofynnol i drwyddedeion gael trefniadau i ymateb i faterion a digwyddiadau anarferol. Mae arolygwyr ONR yn barnu digonolrwydd ymateb y trwyddedai, gan gynnwys camau a gymerir i weithredu unrhyw welliannau sydd eu hangen.

Y materion a digwyddiadau gwerth eu nodi yn ystod y cyfnod oedd:

Yn ystod arolygiad cydymffuriad cynllunedig fe wnaeth ONR nodi bod trefniadau a gweithdrefnau ar gyfer storio eitemau cyfradd ddos uchel ar gap polion yn annigonol. Fe wnaeth hyn arwain at fethiant i sicrhau bod datguddiadau posibl i ymbelydriadau ïoneiddio wedi'u gostwng cyn belled ag ei fod yn rhesymol ymarferol. Mae Magnox Cyf. wedi cadarnhau nad oedd unrhyw weithredwyr wedi profi datguddiadau cynyddol o ganlyniad i'r digwyddiad hwn. Er bod Magnox Cyf. yn ymgymryd ag ymchwiliad, mae gan ONR bryderon ynghylch y digwyddiad hwn a'r llwyddiant mae dysgu o ddigwyddiadau blaenorol ag achosion tebyg yn cael ei ymgorffori ag ef yn Wylfa. Er mwyn hysbysu ymateb reoleiddiol ONR i'r digwyddiad hwn, gofynnwyd i Gyfarwyddwr Safle Wylfa fynychu cyfarfod ag ONR i ddarparu esboniad llawn o'r digwyddiadau o amgylch y digwyddiad hwn a chynigion Magnox Cyf. i argyhoeddi ONR ei fod yn gwneud gwelliannau parhaol yn Wylfa i atal digwyddiadau tebyg pellach.

Fe wnaeth Magnox Cyf. hysbysu Diogelwch ONR ac Arolygiaeth Diogelwch Euratom rhyw 10 mlynedd yn ôl bod diffygion wedi'u nodi yn y cyfrifon deunydd niwclear yn Wylfa. Cynhaliwyd cyfarfod ym mis Mehefin rhwng Euratom, ONR a Magnox Cyf. i adolygu'r diffygion cyfrifyddu deunyddiau niwclear mân hyn. Rydym yn dal i aros am ymateb ffurfiol gan Euratom.

4 GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL

Gall ONR gyhoeddi dogfennau ffurfiol i sicrhau cydymffuriad â gofynion rheoleiddiol. O dan amodau trwydded safle niwclear, mae ONR yn cyhoeddi dogfennau rheoleiddiol, sydd naill ai'n caniatáu gweithgaredd neu'n mynnu bod rhyw fath o gamau'n cael eu cymryd; fel arfer gelwir y rhain gyda'i gilydd yn 'Offerynnau Trwydded' (LIs), ond gallant ymddangos ar ffurfiau eraill. Ar ben hynny, gall arolygwyr gyhoeddi Hysbysiadau Gorfodi i sicrhau gwelliannau i ddiogelwch.

- Mae'r LIs a Hysbysiadau Gorfodi dilynol wedi'u cyhoeddi yn ystod y cyfnod:

Tabl 1
Offerynnau Trwydded a Hysbysiadau Gorfodi a gyhoeddwyd gan ONR yn ystod y cyfnod hwn

Date	Type	Ref No	Description
8 Ebrill 2016	Cymeradwyaeth	Offeryn Trwydded	Cymeradwyaeth o gylich gorchwyl adolygedig

		568	y Pwyllgor Diogelwch Niwclear (NSC)
24 Mai 2016	Cymeradwyaeth	Offeryn Trwydded 567	Approval of Issue 12 of Wylfa Emergency Plan
27 Mai 2016	Tynnu Cymeradwyaeth Yn ôl	Offeryn Trwydded 569	Tynnu Cymeradwyaethau Rheol Weithredu Yn ôl i Alluogi Gweithredu'r Achos Diogelwch Datlenwi Ôl-gynhyrchu

Gellir gweld adroddiadau'n manylu ar y penderfyniadau rheoleiddiol uchod ar y wefan ONR yn <http://www.onr.org.uk/pars/>.

5 NEWYDDION GAN ONR

Mae Gwaith Rheoleiddio ONR o Bwys

Gellir gweld cipolwg ar waith ONR fel rheoleidiwr annibynnol o'r diwydiant niwclear yn Mae Gwaith Rheoleiddio ONR o Bwys. Mae'r cyhoeddiad ar-lein <http://www.onr.org.uk/regulation-matters.htm>) yn adrodd ar y themâu a datblygiadau allweddol ym mhob un o raglenni rheoleiddiol ONR ac yn darparu diweddariad ar y newidiadau parhaus yn ONR. <http://www.onr.org.uk/index.htm>. I weld y newyddion a diweddariadau diweddaraf gan ONR ewch i'r wefan a chofrestru i dderbyn ein e-fwletin <http://www.onr.org.uk/ebulletin/index.htm>).

Chief Nuclear Inspector's annual statement

Fe wnaeth ONR gyhoeddi ei Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol ar gyfer 2015/16 ar 7 Gorffennaf. Heblaw am adrodd ar berfformiad ONR, mae'r adroddiad yn cynnwys datganiad blynyddol y Prif Arolygydd Niwclear, sy'n darparu dyfarniad ar y sylw rheoleiddiol sydd ei angen ar gyfer pob safle trwyddedig, yn ddibynnol ar y lefel o berygl a risg a gyflwynir gan y cyfleuster. Gellir gweld yr Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol ar ywefan ONR.

Strwythur rheoleiddiol newydd

Yn ddiweddar mae ONR wedi adolygu ei drefniadau sefydliadol er mwyn sicrhau bod ein strwythur rheoleiddiol wedi'i ganiolbwyntio'n ddigonol i gyflenwi rheoleiddio rheng flaen dros yr ychydig flynyddoedd nesaf. I gynnal rheoleiddio effeithiol a chymesur, ac i drafod anghydbwyseddau posibl a gwirioneddol yn llwythi gwaith cyfredol y rhaglenni, rydym wedi creu tair rhaglen ddiogelwch niwclear, bob un wedi'i harwain gan Ddirprwy Brif-arolygydd. Y rhaglenni hyn yw:

- Rhaglen adweithyddion newydd yn delio ag asesu cynllun, trwyddedu ac adeiladu adweithyddion sifil.
- Rhaglen gyfleusterau gweithredu'n delio ag adweithyddion sy'n gweithredu, safleoedd amddiffyn a chyfleusterau eraill sy'n gweithredu.
- Rhaglen Sellafield, datgomisiynu, tanwydd a gwastraff yn delio'n bennaf â datgomisiynu a gwastraff.

Gallwch weld [strwythur sefydliadol](#) a [strwythur rheoleiddiol](#) ONR ar ein gwefan.

Cynllun Cryno'r Prif Arolygydd Niwclear ar gyfer 2016/17

Mae Cynllun Cryno'r CNI yn amlinellu cerrig milltir rheoleiddiol lefel uchel i gyflenwi Cynllun Strategol ONR hyd at 2020 ac ymagwedd ONR tuag at gyflenwi rheoleiddio ynghylch diogelwch a diogeledd ar draws adweithyddion a chyfleusterau niwclear y DU. Roedd y cynllun i'w gyhoeddi ym mis Gorffennaf ar y wefan ONR.

6 CYSYLLTIADAU

Swyddfa dros Reoli Niwclear
Redgrave Court
Merton Road
Bootle
Glannau Mersey
L20 7HS

gwefan: www.onr.org.uk
e-bost: ONREnquiries@onr.gsi.gov.uk

Cyhoeddir y ddogfen hon gan y Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR). I gael rhagor o wybodaeth am ONR, neu i adrodd am anghysondebau neu anghywirdebau yn y cyhoeddiad hwn, ewch i <http://www.onr.org.uk/feedback.htm>.

© Swyddfa dros Reoli Niwclear, 2015

Os dymunwch aildefnyddio'r wybodaeth hon ewch i www.onr.org.uk/copyright.htm am fanylion.
Cyhoeddwyd 07/16

Ar gyfer dogfennau cyhoeddedig, mae'r copi electronig ar y wefan ONR yn aros fel y fersiwn mwyaf cyfredol sydd ar gael i'r cyhoedd ac mae copïo neu argraffu'n golygu nad yw'r ddogfen hon wedi'i rheoli.